

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 570/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 42/2005 v súvislosti s nedoručením rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 7 Co 90/2021-625 z 30. marca 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. októbra 2022 mailom a 24. októbra 2022 elektronicky domáha vyslovenia porušenia svojho práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 42/2005 v súvislosti s nedoručením rozsudku Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 90/2021-625 z 30. marca 2022. Súčasne požaduje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu doručiť sťažovateľovi predmetný rozsudok krajského súdu. Sťažovateľ požiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.
2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v 7. rade v konaní pod sp. zn. 2 C 42/2005 o určení, že do dedičstva patria nehnuteľnosti po poručiťovi. Okresný súd rozsudkom z 5. októbra 2020 vyhovel žalobe a určil, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po starom otcovi žalobcov. Proti predmetnému rozsudku sa v zákonnej lehote odvolali obaja žalovaní („Žilinská univerzita a mesto Žilina“). Následne krajský súd rozsudkom č. k.

7 Co 90/2021-625 z 30. marca 2022 rozhodol tak, že rozsudok prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 12. mája 2022.

3. Sťažovateľ tvrdí, že o existencii právoplatne rozhodnutej veci sa dozvedel až 11. augusta 2022, keď prevzal na pošte Žilina 8 písomnosť od Okresného úradu Žilina, pozemkového a lesného odboru č. k. OU-ZA-PLOI-2022/008230-010 z 26. júla 2022.

4. Dozvedel sa, že krajský súd nariadil odvolacie pojednávanie na 30. marec 2022 o 10.00 h, avšak jeho a ďalších žalobcov na pojednávanie nepredvolal. Predvolanie bolo doručené len ich advokátovi, ktorému však údajne (podľa tvrdenia advokáta) zlyhala elektronická komunikácia pri doručení predvolania a odvolacieho rozsudku. Dátum odvolacieho pojednávania im advokát neoznámil. Zo strany žalobcov sa odvolacieho pojednávania nezúčastnil nikto, ani advokát. Keďže mu advokát neoznámil doručenie odvolacieho rozsudku, nemohol podať dovolanie, pretože už uplynula dvojmesačná lehota na jeho uplatnenie. Podaním zo 6. septembra 2022 požiadal o oficiálne doručenie odvolacieho rozsudku. Oznámením okresného súdu zo 7. septembra 2022 mu bolo oznámené, že odvolací rozsudok mu bol doručený prostredníctvom jeho právneho zástupcu 12. mája 2022 (č. l. 652 v spise, pozn.).

5. Ďalej poukazuje na to, že od začiatku konania bol v konaní iniciatívny, podával rôzne návrhy a vyjadrenia, preto bol presvedčený, že predvolanie na odvolacie konanie a rovnopis odvolacieho rozsudku mal byť doručený aj jemu, a to v zmysle § 110 ods. 1 druhej vety Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“): „Písomnosť sa doručuje aj strane, ak strana má osobne v konaní niečo vykonať alebo ak o tom súd rozhodne s ohľadom na povahu veci.“

6. Ústavný súd si pre účely preverenia námietok sťažovateľa pri preskúmaní ústavnosti postupu všeobecného súdu pri doručovaní rozsudku krajského súdu vyžiadal spis z okresného súdu.

6.1. Z predloženého spisu zistil, že na č. l. 88 je dané splnomocnenie [REDAKOVANÉ] (spočiatku iba samotnej žalobkyne) zo 17. januára 2008 pre sťažovateľa na jej zastupovanie v celom konaní a všetky úkony s tým súvisiace. Na listine č. l. 103 je vypovedanie tohto splnomocnenia 24. apríla 2008 samotným sťažovateľom, ktorý žiadal odročiť pojednávanie, pretože chce udeliť splnomocnenie advokátovi.

6.2. Podaním z 21. októbra 2009 žalobkyňa opätovne splnomocnila sťažovateľa na jej zastupovanie, ale ten opätovne vypovedal jej plnú moc podaním z 10. decembra 2011 (č. l. 320 v spise). Dňa 10. decembra 2011 sťažovateľ a ďalších šesť osôb doručilo okresnému súdu súhlas so vstupom do prebiehajúceho konania (č. l. 322). Súčasťou tohto podania je plnomocnenstvo udelené v zmysle § 31 a nasl. zákona Občianskeho zákonníka a § 24 Občianskeho súdneho poriadku pre [REDAKOVANÉ], advokáta (č. l. 323), z ktorého vyplýva, že sťažovateľ vlastnoručným podpisom splnomocnil tohto advokáta na podanie návrhov a odvolaní proti rozhodnutiam orgánov štátnej správy, samosprávy a súdov, aj vzdania sa práva odvolania proti rozhodnutiam uvedených orgánov. V plnomocnenstve je uvedené: „*Splnomocnenec pred vykonaním jednotlivého úkonu oznámi túto skutočnosť splnomocniteľovi. Splnomocniteľ vykonanie úkonu potvrdí splnomocnencovi svojím podpisom.*“ Advokát svojím podpisom potvrdil prevzatie a súhlas s rozsahom splnomocnenia (č. l. 324).

6.3. Sťažovateľ na pojednávaní 9. januára 2012 tiež uviedol, že „*vypovedal plnú moc žalobkyňi a poverili sme vecou advokáta JUDr. [REDAKOVANÉ]*“ (zápisnica z pojednávania, č. l. 326).

6.4. Dňa 23. apríla 2021 sťažovateľ nazrel do spisu a 27. apríla 2021 požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie k odvolaniam žalovaných (č. l. 525). Súd mu cestou jeho právneho zástupcu oznámil, že predlžuje lehotu o 15 dní (č. l. 566).

6.5. Dňa 12. mája 2021 doručil sťažovateľ sám „vyjadrenie žalobcov k odvolaniam žalovaných“ (č. l. 570), ktoré podpísal. Okresný súd vyzval 25. mája 2021 žalobcov, či vyjadrenie sťažovateľa považujú za ich vyjadrenie.

6.6. Podaním z 8. marca 2022 (č. l. 615) krajský súd určil termín pojednávania na 30. marec 2022, pričom dal pokyn volať právneho zástupcu žalobcov na pojednávanie (predvolanie bolo úspešne elektronicky doručené 18. marca 2022). Právny zástupca žalobcov svoju neúčast' neospravedlnil, čo konštatoval aj krajský súd (zápisnica z pojednávania, č. l. 621). Rozsudok krajského súdu bol následne doručený právnomu zástupcovi žalobcov 12. mája 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti argumentuje, že aj jemu sa mal doručiť rozsudok krajského súdu, pretože bol v konaní aktívny a vyjadroval sa k procesným úkonom strán sporu, hoci bol aj s ostatnými súrodencami ako žalobcami v konaní zastúpený advokátom. Pre nedoručenie rozsudku krajského súdu nemohol podať dovolanie proti nemu, čo zakladá porušenie jeho označených práv v bode 1.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Dôvody ústavnej sťažnosti sú zamerané len na spochybnenie ústavnej udržateľnosti postupu okresného súdu pri doručovaní rozsudku krajského súdu.

9. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. V zmysle § 236 CSP by mal byť za zástupcu strany považovaný subjekt označený v záhlaví uznesenia. Podľa § 92 ods. 2 CSP splnomocnenie udelené advokátovi nemožno obmedziť. Zástupca, ktorému bolo také splnomocnenie udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana. Ustanovenia zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) rozlišujú, či advokát vykonáva advokáciu samostatne podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o advokácii, alebo ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 12 ods. 1 písm. e) zákona o advokácii. Zároveň nemožno opomenúť, že v zmysle § 15 ods. 2 zákona o advokácii advokáti ako konatelia spoločnosti s ručením obmedzeným vykonávajú advokáciu v mene a na účet spoločnosti.

11. Právnym zástupcom žalobcov bol v zmysle plnej moci z 10. decembra 2011, ako aj citovaných ustanovení advokát sťažovateľa a žalobcov, ktorý vykonáva advokáciu samostatne. Rozsudok teda bol doručený ich právnenmu zástupcovi v súlade s § 110 CSP 12. mája 2022.

12. V tomto prípade je nesporné, že sťažovateľ bol v konaní riadne zastúpený advokátom a že súd prvej inštancie správne postupoval, ak doručoval rozsudok iba právnenmu zástupcovi sťažovateľa, a nie sťažovateľovi. (Ne)doručenie predvolania na pojednávanie právnenmu zástupcovi sťažovateľov nebolo v spise nijakým relevantným spôsobom spochybnené ani samotným právnym zástupcom sťažovateľa, ktorý to pred všeobecnými súdmi ani nenamietal.

13. Princíp priamosti civilného konania znamená, že subjekty civilného procesu, predovšetkým súd a účastníci konania, konajú vo vzájomnom styku osobne, nesprostredkovane, teda priamo. Výnimku predstavuje situácia, keď je účastník konania v procese zastúpený, pretože v tomto prípade koná prostredníctvom svojho zástupcu. V zmysle § 178 ods. 1 CSP ak je strana v konaní zastúpená zástupcom na celé konanie, súd vždy predvolá zástupcu strany. Predvolanie na pojednávanie preto ústavný súd vyhodnotil ako povinnosť uloženú výslovne právnenmu zástupcovi sťažovateľa.

14. Ústavný súd konštatuje, že nezistil, že by okresný súd pri vyznačovaní právoplatnosti nepostupoval v súlade s Civilným sporovým poriadkom. Rozsudok krajského súdu riadne prevzal advokát sťažovateľa, ktorý bol oprávnený za neho všetky písomnosti a rozhodnutia adresované do jeho vlastných rúk prevziať. Z prednesených argumentov sťažovateľa však nevyplýva nič, čo by posunulo prerokovávanú vec do ústavnoprávnej roviny. To, že podával procesné návrhy, z čoho dôvodí, že s poukazom na § 110 CSP mu mal okresný súd doručiť aj rozsudok, je bez legálneho základu, pretože ak má strana zástupcu so splnomocnením na celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi.

15. Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým postupom okresného súdu a namietaným porušením označeného základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, jeho sťažnosť už na predbežnom prerokovaní odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.1. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom:

16. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

17. Ústavný súd je toho názoru, že v tomto prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti, ktorá je kopírovaním námietok sťažovateľa už v sťažnostnom konaní a z výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) je teda zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov

ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhoviel (bod 1 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu